

AGNIESZKA WYSOCKA

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

ORCID: 0000-0002-9795-952X

Lech Łbik (1957–2023), *pro memoria*

Wczesna wiosna 2000 roku. W kościele pw. Świętej Trójcy w Strzelnie jest zimno, pachnie wilgocią, palce grabieją i później trudno będzie odczytać notatki. Muszę notować z największą uważnością. Lechu stoi na drabinie opartej o 14-metrowy ołtarz Świętego Krzyża, jest już nad mensą. Zagląda w owalne szybki w pilastrach. Za nimi od połowy XVIII wieku tkwią relikwie i małe kawałki papieru obwiązane pasmanterią. Z wysokości woła: „Lolemunda!, Wenedycjusz!, Emerencjana!”. Ostatecznie, wliczając jeszcze relikwiarze pomieszczone we wnętrzu świątyni, Lech Łbik zinwentaryzował 490 relikwii. Z największą dokładnością i z uważnością.

Chłodna jesień 2006 roku. W sali posiedzeń bydgoskiego Ratusza podniosła uroczystość – jest prezydent Konstanty Dombrowicz, jest Felicja Gwincińska, przewodnicząca Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Króla Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Wszystkie miejsca zajęte. Lech Łbik wygłasza referat o zasługach króla Kazimierza Wielkiego dla Kujaw, dla Królestwa Polskiego, dla Europy. To uwieńczenie wielkiego marzenia Lecha – tego samego dnia, wieczorem 26 października, po sześciu latach zabiegów, starań i emocji, odsłonięto pomnik Kazimierza Wielkiego. Śpiewa chór Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, sztuczne ognie rozświetlają niebo.

Lech Łbik, historyk i erudyta, urodził się w Bydgoszczy 30 marca 1957 roku. Jego droga do wymarzonych studiów historycznych była skomplikowana. Względy praktyczne podpowiedziały wybór Technikum Mechanicznego, zapewniającego tzw. dobry fach, ale w szkole jego ulubionym przedmiotem była historia. Udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Historycznej i znalezienie się w gronie laureatów otworzyły Lechowi Łbikowi drzwi do wybranej dowolnie uczelni. Pięcioletni system nauczania w technikach sprawił, że indeks czekał rok,

zanim, po zdaniu matury, można było rozpocząć wymarzone studia. Wybrał Katolicki Uniwersytet Lubelski. Swoim koleżankom i kolegom tak barwnie opowiadał o dalekim (z punktu widzenia Lubelszczyzny) Pomorzu, o zakonie krzyżackim, o Inflantach, że pakowali plecaki i ruszali z Lechem podczas wakacji na „Krucjaty pruskie”. W 1983 roku obronił pracę magisterską „Rozwój sieci kościelnej średniowiecznego Torunia”, której promotorem był prof. Eugeniusz Wiśniowski. Młodemu, świetnie zapowiadającemu się badaczowi średniowiecznej historii zaproponowano pracę na KUL-u. Z przyczyn osobistych wrócił do Bydgoszczy, gdzie rozpoczął pracę w Regionalnej Pracowni Naukowo-Badawczej Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego. Zajmował się przede wszystkim badaniami nad staropolską Bydgoszczą. Był do tego znakomicie przygotowany – znał świetnie łaćnę i język niemiecki. Często wspominał, że czasy BTN-u to czytanie dokumentów, odkrywanie nieznanych kart z dziejów miasta i regionu, dyskusje z prof. Franciszkiem Mincerem i cisza zasobnej BTN-owskiej biblioteki. W 1994 roku rozpoczął pracę w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Pracowni Dokumentacji i Popularyzacji Zabytków (po 2014 r. WOK nosi nazwę Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury, PDiPZ to obecnie Pracownia Dziedzictwa Kulturowego). Z tym miejscem związany był do przejścia na emeryturę w 2022 roku.

Zadaniem zespołu historyków, historyków sztuki i archeologów z Pracowni było wykonywanie kwerend archiwalnych, dokumentacji zabytków, badań terenowych, ale również popularyzacja wiedzy o regionie i w tym Lechu nie miał konkurencji – na jego wykładach zawsze były tłumy, bo nikt z taką swobodą, z takim zaangażowaniem i tak pięknym językiem polskim nie opowiadał o bydgoskiej farze, o dziejach Przedcza, o krzyżackich zamkach. „Studium historyczno-konserwatorskie miasta Bydgoszczy” – wieloetapowe studium wykonywane dla Urzędu Konserwatorskiego i dla Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, byłoby dużo uboższe, gdyby nie kwerendy archiwalne Lecha Łbika. „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, rocznik Pracowni, wiele zawdzięcza wnikliwości redaktora Lecha Łbika, powtarzającego nieustannie, że „korekty nigdy dość”. Dużo publikował i czy było to wydawnictwo naukowe, czy krótki popularyzatorski artykuł poświęcał im tyle samo uwagi i skrupulatności. Angażował się społecznie, działając m.in. we

wspomnianym już Społecznym Komitecie Budowy Pomnika Króla Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy czy w Stowarzyszeniu Miast Króla Kazimierza Wielkiego.

Pasja i ambicje naukowe były impulsem do podjęcia studiów doktoranckich na Wydziale Historycznym UKW w Bydgoszczy. Tematem rozprawy, a właściwie jej bohaterką została postać fascynująca – bł. Dorota z Mątowów. Pracę „Życie religijne, społeczne i polityczne Prus Krzyżackich na przełomie XIV i XV wieku w świetle cudów i kultu błogosławionej Doroty z Mątowów”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Jacka Maciejewskiego, Lech Łbik obronił 28 stycznia 2022 roku.

Jego kolejnym marzeniem było napisanie książki o rycerzu Mikołaju z Ryńska, współzałożycielu Towarzystwa Jaszczurczego. Jeszcze jednym – zmierzenie się z biografią ostatniego księcia kujawskiego Władysława Białego. Nad publikacją o Mikołaju z Ryńska Lech Łbik pracował do lipca 2023 roku. Zmarł 14 września 2023 roku. Został pochowany na cmentarzu przy ul. Lotników w Bydgoszczy.

Rok później, dzięki zaangażowaniu jego Rodziny, Przyjaciół i Znajomych, ukazała się książka *Mikołaj z Ryńska rycerz spod znaku jaszczurki*.

Pracowaliśmy razem w Pracowni Dokumentacji i Popularyzacji Zabytków przeszło 20 lat. Miałam ogromne szczęście, że mogłam korzystać z wiedzy Lecha. Śmiałyśmy się, że dzięki naszym rozmowom On jest „najlepszym historykiem sztuki wśród historyków”, a ja „najlepszą historyczką wśród historyków sztuki”. Zapamiętam Lecha jako fantastycznego towarzysza podróży „Krzyżackim szlakiem” czy „Szlakiem Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego”. Dzięki niemu przeczytałam *Cztery wezwania z przyczyny świętego Jerzego* Jaana Krossa, za którego Lechu każdego roku (do 2007 r., do śmierci estońskiego pisarza) trzymał kciuki, kiedy ogłaszano laureatów Literackiej Nagrody Nobla. Nie zapomnę, że cenił poezję niemieckich romantyków, zwłaszcza Friedricha Schillera i muzykę Erika Satie.

Lech Łbik, bibliografia i netografia¹

1984

1. *Pierwsze wieki Torunia*, „Mówią Wieki”, 1984, nr 7, s. 7–12, 37 (wyd. II, tamże, 1986, nr 11, s. 7–10)

1985

2. *Zakon Krzyżacki i jego interpretacje*, „Mówią Wieki”, 1985, nr 9, s. 12–16

1988

3. *Paryska Sainte-Chapelle*, „Mówią Wieki”, 1988, nr 9, s. 18–22

1989

4. *Golub-Dobrzyń*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 1265–1266
5. *Aneks*, w: R. Kabaciński, *Czersk średniowieczny i staropolski*, w: *Czersk. Przeszłość i teraźniejszość*, red. S. Kalembka, Bydgoszcz 1989, s. 50–52 [tłumaczenie z niemieckiego trzech dokumentów krzyżackich z 1350, 1382 i 1398 r., dotyczących Czerska]
6. *Jak wyrosło miasto nad Kiczą* [o początkach Tucholi], „Pomerania”, 1989, nr 1, s. 21–22
7. *O historiografii regionalnej i nie tylko*, „Pomerania”, nr 10, s. 22–23
8. *Gotyckie kapliczki przydrożne na Żuławach*, „Jantarowe Szlaki”, R. 32: 1989, nr 4, s. 20–22
9. *Wie der Stadt an der Kietsch erwuchs*, „Tucheler Heimatgrüsse”, 1989, nr 9–10, s. 7–10, 23–26

1990

10. *Das St. Elisabeth-Hospital in Tuchel*, „Tucheler Heimatgrüsse”, 1990, nr 12, s. 26–31; 1990, nr 13, s. 23–26
11. *Der gotische Messkelch aus Tuchel*, „Tucheler Heimatgrüsse”, 1990, nr 14, s. 26–33

¹ Bardzo dziękuję Elżbiecie Ługiewicz-Łbik za pomoc w zestawieniu bibliografii i netografii Jej męża Lecha Łbika.

12. *Polsko-krzyżackie zmagania o Bydgoszcz w 1409 roku*, „Kronika Bydgoska”, T. 10: 1986–1988, Bydgoszcz 1990, s. 26–38

1992

13. *O zamku bydgoskim*, „Express Bydgoski”, R. 3, nr 77 z 17–20 IV 1992, s. 17
14. *Podróż w otchłań wieków* [recenzja wystawy muzealnej „Grody ziemi bydgoskiej VI–XIII w.”], „Dziennik Wieczorny”, R. 34, nr 152 z 5 VIII 1992, s. 4

1993

15. *Suplement do historii kościoła w Izdebnie* [na Pałukach], „Żnińskie Zeszyty Historyczne”, 1993, nr 8, s. 31–35
16. Lech Łbik, Maria Wrzeszcz, *Grudziądz*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 210–212
17. *Czy chrześcijaństwo potrzebuje ochrony prawnej?* [wywiad z pastorem Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan w Bydgoszczy, Edwardem Raciniewskim], „Express Bydgoski”, R. 4, nr 40 z 26–28 II 1993, s. 6
18. *Bydgoszcz. Czym była, jaka jest, czym być może?*, „Express Bydgoski”, R. 4, nr 88 z 7–9 V 1993, s. 12.
19. *Kujawski malarz Madonny* [o gotyckim obrazie Matki Bożej z Różą z bydgoskiej Fary], „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 123 z 28 V 1993, s. 6
20. *Bydgoszcz w cegle zaklęta*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 129 z 4 VI 1993, s. 6
21. *Kamienica przy Jezuickiej* [nr 2 w Bydgoszczy], „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 143 z 22 VI 1993, s. 2
22. *Zabytki regionu. Kujawy czy Pomorze?*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 158 z 9 VII 1993, s. 6
23. *Zabytki regionu. Romańszczyzna*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 164 z 16 VII 1993, s. 6

24. *Zabytki regionu. Nasz gotyk*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 170 z 23 VII 1993, s. 6
25. *Zabytki regionu. Gotyk prowincjonalny*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 176 z 30 VII 1993, s. 6
26. *Zabytki regionu. Po gotyku barok*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 182 z 6 VIII 1993, s. 6
27. *Zabytki regionu. Pyszny barok*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Regionalna. Bydgoszcz, Piła, Toruń, Włocławek”, nr 188 z 13 VIII 1993, s. 6

1994

28. *Zamek w Bydgoszczy*, „Komunikaty Archeologiczne”, T. 6: 1994, s. 135–156
29. Lech Łbik, Jacek Sowiński, *Bydgoszcz minds your business*, Bydgoszcz 1994 [folder polsko-angielski o Bydgoszczy]

1995

30. *Piotrowski i Leistikow, czyli przymiarki do bydgoskiego panteonu* [o malarzach z XIX i pocz. XX w.], „Express Bydgoski”, R. 6, nr 125 z 30 VI–2 VII 1995, s. 16
31. Adam Paczuski, *Nowe mury Bydgoszczy* [wywiad z Lechem Łbikiem], „Promocje Pomorskie”, R. 3: 1995, nr 11 (35), s. 37–38

1996

32. *Początki Tucholi*, w: *Szkice tucholskie. W 650-lecie nadania praw miejskich Tucholi*, red. W. Jastrzębski, Bydgoszcz – Tuchola 1996, s. 27–46
33. *Krzyżacka Tuchola. Zamek, miasto, mieszczanie*, w: *Szkice tucholskie. W 650-lecie nadania praw miejskich Tucholi*, red. W. Jastrzębski, Bydgoszcz – Tuchola 1996, s. 67–88
34. *Tuchola w dobie wojen polsko-krzyżackich w XV wieku*, w: *Szkice tucholskie. W 650-lecie nadania praw miejskich Tucholi*, red. W. Jastrzębski, Bydgoszcz – Tuchola 1996, s. 89–113
35. *Średniowieczna kielnia z bydgoskiego zamku*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1996, z. 1, s. 19–23

36. Wywiad: *Na zamczysku* [o bydgoskim grodzie i zamku], rozmawiała Barbara Jadzińska, „Express Bydgoski”, R. 7, nr 24 z 2–4 II 1996, s. 9
37. Wywiad: *Tajemnice świętego Idziego* [o najstarszej świątyni w Bydgoszczy], rozmawiała Barbara Jadzińska, „Express Bydgoski”, R. 7, nr 54 z 15–17 III 1996, s. 10
38. *Pieta z klasztoru „białych mnichów”* [o gotyckiej figurze w Oborach koło Rypina, pochodzącej z bydgoskiego klasztoru karmelitańskiego], „Express Bydgoski”, R. 7, nr 129 z 11–13 X 1996, s. 20

1997

39. *Zagadkowe rowy i wały ziemne na bydgoskim Czyżkówku i Osowej Górze*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1997, z. 2, s. 9–16
40. *Między legendą a historią, czyli o początkach romańskiej kolegiaty Świętego Piotra w Kruszwicy*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1997, z. 2, s. 91–103
41. *Dziedziczne wójtostwo. Ważny epizod z dziejów średniowiecznej Bydgoszczy*, „Kronika Bydgoska”, T. 18: 1996, s. 180–185

1998

42. *Cudze chwalicie, swego nie znacie, czyli o cennej inicjatywie wydawniczej pewnej Pracowni*, „Express Bydgoski”, R. 9, nr 1 z 2–4 I 1998, s. 21
43. *Tuchel des Deutschen Ordens. Die Burg (Schloss), die Stadt, die Bürger*, „Tucheler Heimatgrüsse”, 1998, nr 46–47, s. 47–77
44. *Kilka myśli o historycznych związkach Bydgoszczy z okolicznymi regionami*, „Gazetka Szkolna Pomorskiego Centrum Kształcenia Kadr i Consultingu”. Wydanie specjalne z okazji sesji popularnonaukowej «Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość regionu kujawsko-pomorskiego», Bydgoszcz, 6 IV 1998, s. 5–7
45. *Średniowieczna kielnia* [z Bydgoszczy], „Spotkania z Zabytkami”, R. 22: 1998, nr 7, s. 29–30
46. *„Nie ma Kujaw bez Żuław”*, czyli garść uwag o dziejowych związkach Bydgoszczy z ziemią kujawską, „Goniec Kujawski”. Kwartalnik o kulturze, R. 3: 1998, nr 1 (9), s. 12–18

47. *Słowo o bydgoskich zabytkach i osobliwościach*, w: *VIII Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”*, Bydgoszcz 1998, s. 7–10 (wydanie II, poprawione, w: *Nad Brdą. VI światowy zlot Polonii ziemi bydgoskiej, 13–17 czerwca 2002 r.*, s. 12–14)
48. *Widok i plan Bydgoszczy z czasów szwedzkiego „potopu”*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1998, z. 3, s. 17–25
49. *Wczesnośredniowieczny ryt kamienny z krajeńskiego Glesna*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1998, z. 3, s. 125–131
50. *Średniowieczne brody i przeprawy na dolnej Brdzie w okolicy Bydgoszczy*, „Kronika Bydgoska”, T. 19: 1998, s. 131–145

1999

51. *Legendarna historia albo historyczna legenda o czyszczeniu Brdy przez pewnego mistrza z pruskiego Królewca*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 32: 1999, s. 99–103
52. *Korowodu niepospolitych bydgoszczan ciąg dalszy*, recenzja: Stanisław Błażejowski, Janusz Kutta, Marek Romaniuk, *Bydgoski słownik biograficzny*, t. 5, Bydgoszcz 1998, „Bydgoski Informator Kulturalny”, R. 25: 1999, nr 3, s. 37–38
53. *Kalduska zagadka*, „Pomerania”, 1999, nr 4, s. 40–42
54. *Wielec [ze Słoszew koło Brodnicy]*, „Spotkania z Zabytkami”, R. 23: 1999, nr 6, s. 29–30
55. *Kartka z dziejów nadnoteckiego Nakła*, „Promocje Pomorskie”, R. 7: 1999, nr 6 (78), s. 42–43
56. *Narodziny bydgoskiej parafii. Średniowieczne świątynie, parafialny laikat, dekanat*, „Kronika Bydgoska”, tom specjalny wydany z okazji wizyty papieża Jana Pawła II w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1999, s. 17–49
57. *Gotycki obraz Matki Boskiej z Różą z bydgoskiej Fary*, „Kronika Bydgoska”, tom specjalny wydany z okazji wizyty papieża Jana Pawła II w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1999, s. 149–167 (wyd. II „Peregrinus Cracoviensis”, 2000, z. 8, s. 183–204)
58. *Imię miasta. City's Name. Name der Stadt*, w: *Bo to jest Bydgoszcz*, Bydgoszcz 1999, s. 7–8

59. *Lokacja miasta. City Foundation. Die Stadtslokation*, w: *Bo to jest Bydgoszcz*, Bydgoszcz 1999, s. 35–44
60. *Katalog książęcych i królewskich dokumentów nakielskiej gminy miejskiej (1299–1766)*, w: *Rozwój przestrzenny i architektoniczny Nakła nad Notecią*, Nakło 1999, s. 66–76
61. *Topografia staropolskiego Nakła (XIII–XVIII wiek)*, w: *Rozwój przestrzenny i architektoniczny Nakła nad Notecią*, Nakło 1999, s. 87–107
62. *Święty Bruno z Kwerfurtu a relikty wczesnośredniowiecznego kościoła grodowego w Kaldusie koło Chełmna*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1999, z. 4, s. 125–133
63. *Sesja naukowa „Rozwój przestrzenny i architektoniczny Nakła nad Notecią”*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 1999, z. 4, s. 179–182
64. *Bydgoszczanin XX wieku* [propozycje do plebiscytu], „Gazeta Wyborcza – Gazeta w Bydgoszczy. Bydgoszcz, Toruń, Włocławek”, nr 276 (2535) z 26 XI 1999, s. 2
65. *Tropem zatraconej tożsamości* [o dziejowych związkach Bydgoszczy z Kujawami], „Rocznik Kulturalny Kujaw i Pomorza”, T. 15: 1999, s. 11–19

2000

66. *Bydgoszcz staropolska (1346–1772)*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 33: 2000, s. 63–73
67. Wywiad: *Piękne miłości* [o Madonnie z Różą z bydgoskiej fary], rozmawiała Aleksandra Murzańska, „Droga”. Tygodnik Młodzieży Katolickiej, nr 7 (229) z 13 II 2000, s. 7–9
68. *Kamień graniczny* [w Radzynie Chełmińskim], „Spotkania z Zabytkami”, R. 24: 2000, nr 9, s. 32
69. *Metryka kościarskiej Piety z chełmińskim rodowodem*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2000, z. 5, s. 82–87
70. *Kolekcja relikwii z kujawskiego Strzelna*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2000, z. 5, s. 105–125
71. *Początki Przedcza. Jezioro, wieś i gród*, „Echo Przedcza”, R. 1: 2000, nr 5, s. 6

72. *Strzeleński relikwiarz przedeckiego starosty*, „Goniec Kujawski”, R. 5: 2000, nr 1 (14), s. 41–44
73. *Z zamierzchłych dziejów sanktuarium maryjnego w Zamartem koło Chojnic (XV–XVIII wiek)*, „Rocznik Gdański”, T. 60: 2000, z. 2, s. 13–30

2001

74. *Święty Jan Nepomucen spod bydgoskiej fary*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 34: 2001, s. 163–166
75. *Początki Przedcza. Zamek i miasto*, „Echo Przedcza”, R. 2: 2001, nr 2 (7), s. 8
76. *Ostatnia Wieczerza* [obraz Wojciecha Gersona, niegdyś w Przedczu, obecnie we Włocławku], „Echo Przedcza”, R. 2: 2001, nr 3 (8), s. 8
77. *Legenda o straszliwej kaźni lubieźnego starosty*, „Echo Przedcza”, R. 2: 2001, nr 4 (9), s. 9
78. *Szósty tom słownika bydgoskich wielkości*, recenzja: Stanisław Błażejowski, Janusz Kutta, Marek Romaniuk, *Bydgoski słownik biograficzny*, t. 6, Bydgoszcz 2000, „Bydgoski Informator Kulturalny”, R. 27: 2001, nr 6–8, s. 46
79. *Król wart pomnika* [o Kazmierzu Wielkim], „Express Bydgoski”, R. 12, nr 221 z 21 IX 2001 r., s. 20
80. *Regiony historyczno-geograficzne w województwie kujawsko-pomorskim*, „Promocje Kujawsko-Pomorskie”, R. 9: 2001, nr 11 (107), s. 4–6
81. *Co może mieć rzeźba do obrazu? Cudowne wizerunki sanktuariów maryjnych w Zamartem i Byszewie*, „Nasza Przeszłość”, T. 96: 2001, s. 551–566
82. *Zamek w Przedczu na Kujawach*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2001, z. 6, s. 123–144

2002

83. *„Stopka Matki Boskiej” w podkoronowskiej Stopce*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 35: 2002, s. 296–299
84. *Garść uwag o dawnym i obecnym Przedczu*, „Echo Przedcza”, R. 3: 2002, nr 1 (13), s. 5–6

85. Wywiad: *Ile lat ma Fara?*, rozmawiał Sebastian Malinowski, „Gazeta Bydgoska”, 2002, nr 4, s. 6–7
86. *Sprawa proboszcza Macieja. Kartka z dziejów średniowiecznego Przedcza*, „Echo Przedcza”, R. 3: 2002, nr 3 (15), s. 4
87. *Relikwiarz przedeckiego starosty*, „Echo Przedcza”, R. 3: 2002, nr 4 (16), s. 5–6
88. *Z dziejów kultu Trójcy Świętej w bydgoskiej Farze*, „Miesięcznik Kościelny Parafii Świętej Trójcy w Bydgoszczy”, 2002, nr 9 (72), s. 4

2003

89. *Pruski opis Przedcza z roku 1793*, „Echo Przedcza”, R. 4: 2003, nr 1 (18), s. 6
90. *Sonata [wiersz]*, „Akant”. Miesięcznik Literacki, R. 6: 2003, nr 4 (69), s. 41
91. *Bydgoszcz. O zabytkach i osobliwościach*, „Promocje Kujawsko-Pomorskie”, R. 11: 2003, nr 5–7 (127), s. 20–21
92. Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, *Wstęp*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2003, z. 8, s. 9–10
93. *Dziewice w sypialni wielkiego mistrza. Wokół gotyckich malowideł sakralnych malborskiego zamku*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2003, z. 8, s. 155–165
94. *Kolekcja relikwii z kujawskiego Strzelna. Suplement*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2003, z. 8, s. 217–220
95. *Ulica Gdańska w Bydgoszczy. Przewodnik historyczny*, autorzy: Daria Bręczewska-Kulesza, Bogna Derkowska-Kostkowska, Agnieszka Wysocka, Krzysztof Bartowski, Lech Łbik, Piotr Winter, Bydgoszcz 2003
96. *Staropolskie dzieje bydgoskiej Fary (XIV–XVIII wiek)*, „Kronika Bydgoska”, T. 24: 2002, Bydgoszcz 2003, s. 11–73

2004

97. *Fara – świadek historii miasta*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 37: 2004, s. 191–195

98. *Szalony pacholek i trup malborskiego proboszcza. Anegdota historyczna z wątpliwym morałem*, „Akant”, R. 7: 2004, nr 1 (79), s. 9
99. [O Bydgoszczy], w: *Bydgoszcz. Miasto w Europie. A City in Europe*, Bydgoszcz 2004 (seria: „Stolice polskich województw”), s. 12–19 (wyd. II, zaktualizowane – poza serią – *Bydgoszcz, polskie miasto w Europie. A Polish City in Europe*, Bydgoszcz 2007, s. 8–15)
100. *Relikwie z bydgoskiej katedry*, „Miesięcznik Kościelny Parafii Świętej Trójcy w Bydgoszczy”, 2004, nr 12 (99), s. 5
101. *Drewniane wodociągi bydgoskie i łaźnia miejska (do początku XIX wieku)*, w: *Historia wodociągów i kanalizacji w Bydgoszczy do 1945 r.*, Bydgoszcz 2004, s. 25–42 (wyd. II, Bydgoszcz 2011, s. 25–42)
102. *Bydgoski spleen* [wiersz], „Akcja Nagi Czwartek”. Nielegalny Niekoniunkturalny Miesięcznik Artystyczno-Kulturalny, nr 6 z 9 XII 2004, s. 2 (wyd. II, „Akant”, R. 8: 2005, nr 2, s. 31)
103. *Do Mikołaja z Ryńska* [wiersz], „Akant”, R. 7, 2004, nr 13 (91), s. 19
104. *Szesnastowieczna tablica pamiątkowa z ulicy Farnej w Bydgoszczy*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2004, z. 9, s. 161–163

2005

105. *Pokłosie lektury Junga. Humoreska obsceniczna*, „Akant”, R. 8: 2005, nr 1 (92), s. 18
106. *List do Jasnowłosej* [wiersz], „Akant”, R. 8: 2005, nr 1 (92), s. 21 (wyd. II, „Akcja Nagi Czwartek”, nr 7 z 13 I 2005, s. 13)
107. *Gotycki zamek nad Brdą*, „Spotkania z Zabytkami”, R. 29: 2005, nr 4, s. 33–34
108. *Kazimierz Wielki w legendzie z kujawskiego Przedcza*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2005, z. 10, s. 82–87
109. *Cuda w Zamartem, czyli wieś, sanktuarium, pątnicy*, „Wiadomości Krajeńskie”, R. 14: 2005, nr 47 (730) z 24 XI, s. 9
110. *Nieszczęścia chadzą czwórkami. Tragedia rodzinna z 1870 roku*, „Informator Kowalski”. Czasopismo Samorządu Miasta Kowala, 2005, nr 12, s. 9

2006

111. *Zamek bydgoski*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 39: 2006, s. 216–219
112. Lech Łbik, Jacek Maciejewski, *Trochę życia dla „Starej Drukar-
ni”*, „Express Bydgoski”, R. 17, nr 29 (5148) z 3 II 2006, s. M16
113. *Wespół* [wiersz], „Akant”, R. 9: 2006, nr 2 (106), s. 29
114. *Rachunek* [wiersz], „Akant”, R. 9: 2006, nr 5 (109), s. 28
115. *Zabytki i osobliwości. Landmarks and peculiarities*, w: *Piękna
stara Bydgoszcz*, red. J. Derenda, Bydgoszcz 2006 (seria: Byd-
goszcz, miasto na Kujawach, t. 1), s. 101–107 (wersja polsko-
niemiecka: *Zabytki i osobliwości. Baudenkmäler und Sehenswür-
digkeiten*, Bydgoszcz 2007, s. 101–107)
116. Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, *Wstęp*, „Materia-
ły do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2006,
z. 11, s. 8
117. *Malbork w dwóch anegdotach kronikarskich z XV wieku*, „Mate-
riały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2006,
z. 11, s. 63–68

2007

118. *Pomnik króla [Kazimierza Wielkiego] w Bydgoszczy*, „Informa-
tor Kowalski”, 2007, nr 16, s. 5
119. *Mikołaj z Ryńska. Drogi i bezdroża kultu regionalnego bohate-
ra*, w: *Polska w kręgu polityki, kultury i gospodarki europejskiej.
Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin profesora Maksymi-
liana Grzegorza*, red. Z. Zyglewski, Bydgoszcz 2007, s. 251–261

2008

120. *Święta i grzesznik, czyli pielgrzymka Piotra Sopkowa*, „Akant”,
R. 11: 2008, nr 1 (131), s. 36–37
121. Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, *Komentarz od redak-
cji naukowej przewodnika*, w: *Bydgoszcz Święcickiego*, reprint
przewodnika „Bromberg”, napisanego przez Józefa Święcickie-
go, wydanego w 1907 roku, z symultanicznym tłumaczeniem na
język polski, Bydgoszcz 2008, s. 7–8
122. *Bydgoski pomnik króla Kazimierza Wielkiego. Władca, potomni,
idea, dzieło*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy
i Regionu”, 2008, z. 13, s. 119–133

123. *Legenda o Kazimierzu Wielkim i występny staroście z kujawskiego Przedcza*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2008, nr 1, s. 42–47

2009

124. *Grzeszny giermek pruski pobożnym pielgrzymem*, w: *Persona, gestus habitusque, insignium. Zachowania i atrybuty jako wyznaczniki tożsamości społecznej jednostki w średniowieczu*, red. J. Banaszkiewicz, J. Maciejewski, J. Sobiesiak, Lublin 2009, s. 117–127
125. Lech Łbik, Agnieszka Wysocka, *Relikwiarzowy ołtarz [ze Strzelna]*, „Spotkania z Zabytkami”, R. 33: 2009, nr 5, s. 14–16
126. *Pomnik Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2009, nr 2, s. 41–49
127. *Legendy o Kazimierzu Wielkim jako ojcu chrestnym chłopskich dzieci*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2009, nr 3, s. 27–32
128. *Średniowieczny widelec z podbrodnickich Słoszew*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2009, z. 14, s. 79–82
129. Lech Łbik, Piotr Winter, *Konkurs – zabytki naszego regionu. Obiekty militarne i fortyfikacje w województwie kujawsko-pomorskim od pradziejów po wiek XX*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2009, z. 14, s. 129–130
130. *Bydgoski dom mieszczański z czasów staropolskich (XIV–XVIII wiek)*, w: *Od kamienicy do apartamentowca. Wielorodzinne, miejskie budownictwo mieszkaniowe* (Architektura Miast II. Materiały po konferencji), red. D. Bręczewska-Kulesza, A. Wysocka, Bydgoszcz 2009, s. 7–14
131. *Zarys dziejów bydgoskiej katedry*, „Studia Bydgoskie”, T. 3: 2009, s. 285–295

2010

132. *Król Kazimierz Wielki*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 43: 2010, s. 393–397
133. *Podania i legendy o zacnym królu Kazimierzu Wielkim*, Bydgoszcz 2010
134. Wywiad: *Nasz król bije innych na głowę*, rozmawiał Maciej Czerniak, „Gazeta Pomorska”, R. 63, nr 130 z 7 VI 2010, s. 6

135. Wywiad: *Dobry król erotoman*, rozmawiała Ewa Czarnowska-Woźniak, „Express Bydgoski”, R. 21, nr 134 z 11 VI 2010, nr 134 z 11 VI, s. 8
136. *Legenda o narodzinach Kazimierza Wielkiego w kowalskiej kuźni*, „Informator Kowalski”, 2010, nr 26, s. 16
137. *Wielki król i małe miasto, czyli przodecki zaścianek*, „Echo Przedcza”, R. 11: 2010, nr 1 (33), s. 12
138. *Legendy o Kazimierzu Wielkim i łączącym diable Borucie*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2010, nr 4, s. 36–39
139. *Jedność w wielości. Mozaika regionalna województwa kujawsko-pomorskiego*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2010, z. 15, s. 9–14
140. *Kazimierz Wielki w legendach z jurajskiego Ojcowa*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2010, nr 5, s. 35–40

2011

141. *Dwie legendy żydowskie o Kazimierzu Wielkim*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2011, nr 6, s. 50–53
142. *Pamięć podszyta tęsknotą. Król Kazimierz Wielki w legendach i podaniach ludowych*, w: *Kazimierz Wielki i jego państwo. W siedemsetną rocznicę urodzin ostatniego Piasta na tronie polskim*, red. J. Maciejewski, T. Nowakowski, Bydgoszcz 2011, s. 199–209
143. *Święty dąb i święta lipa. Średniowieczne sanktuaria maryjne w chełmińskim Starogrodzie i mazurskiej Świętej Lipce na tle innych sanktuariów pruskich*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2011, z. 16, s. 73–83
144. *VII Wojewódzki Konkurs Historyczny „Zabytki naszego regionu” – Budynki użyteczności publicznej*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2011, z. 16, s. 116
145. *Ratusz i zabudowa śródmiejskowa z czasów staropolskich w Bydgoszczy. Studium historyczne*, „Kronika Bydgoska”, T. 32: 2010, s. 51–73
146. *Legendy o Kazimierzu Wielkim i okrutnym wojewodzie Maćku Borkowicu*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2011, nr 7, s. 55–59

2012

147. *Legenda o Kazimierzu Wielkim i pięknej Bydgoszczy*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 45: 2012, s. 215–216
148. *Na 666. urodziny miasta. O Kazimierzu Wielkim i pięknej Bydgoszczy*, „Ilustrowany Kurier Polski” (tygodnik lokalny), nr 3 z 19–25 IV 2012, s. 16–17
149. *Święty młot na diabła i czary* [Dorota z Mątówów], „Nieznany Świat”, 2012, nr 6 (258), s. 64–68
150. *Miasto z podciętymi korzeniami. Garść uwag o bydgoskiej tożsamości regionalnej i historycznej*, „Ilustrowany Kurier Polski”, nr 10 z 8–14 VI 2012, s. 16–17
151. *Legenda o Kazimierzu Wielkim i nikczemnym staroście sandomierskim*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2012, nr 8, s. 70–73
152. *Woskowe i srebrne wota figuralne z dawnego grobu błogosławionej Doroty z Mątówów w katedrze kwidzyńskiej*, „Studia Zamkowe”, T. 4: 2012, s. 129–133
153. *Legenda o Kazimierzu Wielkim i kamiennym wisielcu wiślickim*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2012, nr 9, s. 63–65
154. Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, Piotr Winter, Agnieszka Wysocka, *Słowo wstępne*, w: *Pamiętka po prababci, pamiętka po pradziadku. Prace laureatów VIII Wojewódzkiego Konkursu Historycznego „Zabytki naszego regionu”*, Bydgoszcz 2012, s. 13–17

2013

155. *Historio de la sidejo de Vojevodia Kultura kaj Arta Centro en Bydgoszcz. Historia siedziby Wojewódzkiego Ośrodka Kultury i Sztuki w Bydgoszczy*, w: *Universitatoj de la Tria Ago kaj Kluboj de Senjoroj en Bydgoszcz, Pollando. Uniwersytety Trzeciego Wieku i Kluby Seniorów w Bydgoszczy, Polska*, Bydgoszcz 2013, s. 5–6, 16–17
156. *J.D. Salinger w Bydgoszczy. Nowe ustalenia i hipotezy*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2013, z. 17, s. 74–78
157. Bogna Derkowska-Kostkowska, Agnieszka Wysocka, Lech Łbik, *VIII Wojewódzki Konkurs Historyczny „Zabytki naszego regionu” – Pamiętka po prababci, pamiętka po pradziadku*, „Materiały

- do *Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*”, 2013, z. 17, s. 121–122
158. *Legenda o Kazimierzu Wielkim i męczeńskiej śmierci księdza Baryczki*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2013, nr 10, s. 40–45
159. *Józef Święcicki (1859–1913) – architekt przypomniany i doceniony*, „Kronika Bydgoska”, T. 34: 2013, s. 31–41
160. *Pamięć o królu Kazimierzu Wielkim na Kujawach*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2013, nr 11, s. 39–49 (wyd. II, nieco zmienione i skrócone, „Cuiavia Felix”, 2013, nr 8, s. 5–16)
161. *Legenda o Kazimierzu Wielkim, Krystynie Rokiczanie i chłopach z podkrakowskiego Łobzowa*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2013, nr 11, s. 92–96.

2014

162. *Biała Dama z Zamczyska*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 47: 2014, s. 93–95
163. Wywiad: *Region bez tożsamości*, rozmawiała: Jolanta Zielazna, „Gazeta Pomorska”, R. 66, nr 31 z 7 II 2014, s. 34
164. *Specyfika regionalna województwa kujawsko-pomorskiego*, w: *X Kongres Stowarzyszeń Regionalnych w Bydgoszczy: Regionalizm polski 25 lat po transformacji jako ważne źródło odrodzenia narodu i państwa. Referaty i prezentacje*, Bydgoszcz 2014, s. 249–256
165. *Legendy o Kazimierzu Wielkim i Żydówce Esterce*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2014, nr 12, s. 60–67
166. Lech Łbik, Piotr Winter, *Słowo o Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy*, w: *Uroczyste wmurowanie aktu erekcyjnego. Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy 22 września 2014*, Bydgoszcz 2014, s. 3–10
167. *Kujawsko-Pomorskie. Województwo o wielu obliczach*, w: *Ochrona dziedzictwa kulturowego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Doświadczenie, stan obecny, perspektywy*, red. S. Łaniecki, Bydgoszcz 2014, s. 36–44
168. *Ruiny zamku. Raciążek*, <http://zabytek.pl>
169. *Ruiny zamku. Wenecja*, <http://zabytek.pl>
170. *Ruiny zamku krzyżackiego. Papowo Biskupie*, <http://zabytek.pl>
171. *Kościół par. pw. św. Jakuba Starszego Apostoła. Mogilno*, <http://zabytek.pl>

172. *Kościół par. pw. św. Bonawentury z klasztorem franciszkanów. Pakość*, <http://zabytek.pl>
173. *Kościół par. pw. św. Marcina Biskupa. Szubin*, <http://zabytek.pl>
174. *Kościół cmentarny pw. św. Małgorzaty. Szubin*, <http://zabytek.pl>
- 2015**
175. *Z ziemi chełmińskiej do pomezańskiego Kwidzyna. Garść cudów błogosławionej Doroty z Mątów*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2015, z. 18, s. 117–129
176. *Złotoryjska legenda o uwolnieniu zakłętej Esterki*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2015, nr 14, s. 37–40
177. Recenzja: Adam Szefer, „*Mieszczanstwo bydgoskie w świetle testamentów i inwentarzy mienia z lat 1581–1620*”, *Bydgoszcz 2015*, „Kronika Bydgoska”, T. 36: 2015, s. 539–541
- 2016**
178. *Średniowieczne parafie w Ostrowitem i Silnie koło Chojnic. Rzecz o krzyżackich, rycerskich oraz chłopskich inwestycjach kościelnych*, „Baszta”, 2016, z. 13 [Chojnice], s. 65–86
179. *Szlakiem gotyckich figur. Madonny i Piety*, autorzy: Bogna Derkowska-Kostkowska, Agnieszka Wysocka, Krzysztof Bartowski, Lech Łbik, Piotr Winter, Bydgoszcz 2016 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie). Wersja angielska: *The Route of Gothic Sculptures. Madonnas and Pietas*, Bydgoszcz 2016
180. *Legendy o Kazimierzu Wielkim, Babce ze Skawiny i pięknej Bydgoszczy*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2016, nr 16, s. 60–63
181. *Łęczycka legenda o królu Kazimierzu i pewnej niemieckiej kupcównie*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2016, nr 17, s. 38–40
- 2017**
182. *Architektura sakralna XIX i pierwszej połowy XX wieku (Architektura Miast IV. Materiały po konferencji)*, red. A. Wysocka, B. Derkowska-Kostkowska, L. Łbik, Bydgoszcz 2017
183. *Szlakiem rezydencji wiejskich. Dwory i pałace*, autorzy: Bogna Derkowska-Kostkowska, Agnieszka Wysocka, Krzysztof Bartowski, Lech Łbik, Piotr Winter, Bydgoszcz 2017 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie)

184. *Legenda o królu Kazimierzu i rezolutnym chłopcu z okolic Pińczowa*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2017, nr 18, s. 70–71
185. Lech Łbik, Piotr Winter, *Powstanie i rozwój przestrzenny Bydgoszczy*, „Renowacje i Zabytki”, 2017, nr 4 (64), s. 24–37

2018

186. *Zieleń w krajobrazie miasta XIX i XX wieku* (Architektura Miast V. Zbiór studiów), red. L. Łbik, K. Strauss, A. Wysocka, Bydgoszcz 2018
187. *Seksoholiczka Małgorzata Seiler i inne średniowieczne beginiki pruskie*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2018, z. 19, s. 113–118
188. *XI–XIII Wojewódzki Konkurs Historyczny „Zabytki naszego regionu”*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2018, z. 19, s. 155–157
189. *Szlakiem miejsc pamięci. Przełomowe lata 1918–1920*, autorzy: Lech Łbik, Krystian Strauss, Bydgoszcz 2018 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie)
190. *Bydgoszcz przemysłowa. Retro przewodnik – od warsztatu do fabryki*, autorzy: Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, Krystian Strauss, Bydgoszcz 2018

2019

191. *Wokół zapomnianego wiersza o Bydgoszczy z roku 1960*, „Kalendarz Bydgoski”, R. 52: 2019, s. 51–54
192. Bogna Derkowska-Kostkowska, Lech Łbik, *Historia założenia i budowy dawnego sierocińca Henryka Dietza do 1920 roku*, „Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu”, 2019, z. 20, s. 29–42
193. *Szlakiem architektury drewnianej. Świątynie*, redakcja i opracowanie tras: Lech Łbik, Bydgoszcz 2019 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie)
194. *Ile zamków i miejskich murów obronnych ufundował król Kazimierz Wielki?*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2019, nr 22, s. 58–61

2020

195. *Słowo o Pawle*, w: Paweł Bogdan Gąsiorowski, *W genealogicznej kniei*, Babiec Piaseczny 2020, s. 105–106

196. *Architektura w służbie potrzebujących – szpitale, przytulki, ochronki w XIX i na początku XX wieku* (Architektura Miast VII. Zbiór studiów), red. A. Wysocka, L. Łbik, Bydgoszcz 2020
197. *Szlakiem wyjątkowych miejsc. Pomniki historii*, autorzy: Bogna Derkowska-Kostkowska, Iwona Jastrzębska-Puzowska, Agnieszka Wysocka, Lech Łbik, Krystian Strauss, Piotr Winter, Bydgoszcz 2020 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie)

2021

198. *Szlakiem architektury militarnej. Zamki gotyckie*, autor: Lech Łbik, Bydgoszcz 2021 (seria: Kierunek Kujawsko-Pomorskie)

2022

199. *Kult błogosławionej Doroty w Prusach krzyżackich*, Kęty 2022
200. *Moja Konfraternia*, w: *Konfraternia Sierpecka w Bydgoszczy po piętnastu latach*, Bydgoszcz 2022, s. 128–131
201. *Pielgrzymka ze staropolskiej Bydgoszczy do Matki Boskiej Sierpeckiej*, Sierpc online, www.sierpc.com.pl.

2023

202. *Zanik pamięci historycznej na przykładzie kujawskiego Przedcza*, „Zapiski Kazimierzowskie”, 2023, nr 29, s. 5–9

2024

203. *Mikołaj z Ryńska rycerz spod znaku jaszczurki*, Kęty 2024 [wydanie pośmiertne]

Konferencje naukowe:

- Nakło, 28 V 1999: konferencja naukowa „Rozwój przestrzeny i architektoniczny Nakła nad Notecią, referaty: *Katalog ksiąg-żęcych i królewskich dokumentów nakielskiej gminy miejskiej (1299–1766)*; *Topografia staropolskiego Nakła (XIII–XVIII wiek)*
- Bydgoszcz, 8 IX 2002: konferencja naukowa „500-lecie bydgoskiej Fary”, referat: *Staropolskie dzieje bydgoskiej Fary (XIV–XVIII wiek)*
- Lubostroń, 14–16 IX 2006: konferencja naukowa „Persona, gestus habitusque, insignium. Zachowania i atrybuty jako

- wyznaczniki tożsamości społecznej jednostki w średniowieczu”, referat: *Grzeszny giermek pruski pobożnym pielgrzymem*
- Bydgoszcz, 18–19 IX 2009: konferencja naukowa „Od kamienicy do apartamentowca. Wielorodzinne, miejskie budownictwo mieszkaniowe”, referat: *Bydgoski dom mieszczański z czasów staropolskich (XIV–XVIII wiek)*
 - Bydgoszcz, 25–27 IV 2010: konferencja naukowa „Kazimierz Wielki i jego państwo”, referat: *Pamięć podszyta tęsknotą. Kazimierz Wielki w legendach i podaniach ludowych*
 - Malbork, 10–11 IX 2010: IV konferencja naukowa z cyklu „Spotkania Malborskie imienia Macieja Kilarskiego”, referat: *Woskowe i srebrne wota figuralne z dawnego grobu błogosławionej Doroty z Mątów w katedrze kwidzyńskiej*
 - Lubostron, 15–17 V 2014: konferencja naukowa „Ochrona dziedzictwa kulturowego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Doświadczenie, stan obecny, perspektywy”, referat: *Kujawsko-Pomorskie. Województwo o wielu obliczach*
 - Kwidzyn, 25 VI 2022: VI Sympozjum Dorotańskie, referat: *Więżniom na ratunek. Trzy mikrohistorie z cudów błogosławionej Doroty.*

